ست، می گوید: «خیلی از دوستانم وقتی دیپلم گرفتند

سراغ شغل أُزَاد رفتند حتى يكى از أنها تاكسي خريده و

کار می کند. حالاهم سرمایه بیشتری از من دارند و هم

یکار نیستند، او که ۲۳سال داردومی خواهد در آزمون

كارشناسى ارشد شركت كند هدفش را اين طور اعلام

مي كند: «شايد فرجى شد! البته ما كه از درس خُواندن

چیزی نصیبمان نشدامااز سربازی رفتن بهتر است.» دانشگاه دیگر راه فرار است. فرار از بیکاری، فرار از

مىرودو أنهابه دليل شــرايط اجتماعــى و اقتصادى

«مهدی» ۲۶ ساله است و ۲ سال است که از سربازی

مغازه یکی از دوستانش کار می کند. او می گوید: ااین دوستم وقتی من دانشگاه رفتم، مشغول کار شدو الان

صاحب کار من شده، با ایسن وجود او هیم درحال سپری کردن دوره نظام مهندسی است تاشاید در آینده

. تواُنددر رُشته خُودش که به آن علاقه دارد، کار کُند. «سمیه» از دانشـگاه آزاد لیسـانس شیمی گرفته

است. بعد از چندین سال دنبال کار گشتن و رفتن

ســر کارهایی که به قول خودش نه از نظــر مادی و نه

مهارتسی چیزی بسه اُواضافهٔ کردند، رفتسهٔ هنری یاد

گرفته که بتواند با آن در آمدی کسب کند. سمیه این

روزُها چرمدوزُی می کند و می گوید: اتوی کلاسی که

می فتم دخترها و زنهای زیادی بودند. خیلی ها هم

دانشگاه رفتن پشیمان نیست امامی گوید که دانشگاه

چیزی به ُ آدم یاد نمی دهد کــه بتوانی با آن زندگیات

رابچرخانی. اصادق، هم مثل سمیه فکر می کند برای همین باوجود تحصیلات دانشگاهی در رشته مکانیک،

این روزهابه دنبال یک مهارت دیگر است. او کنار یکی

از دوستانش برق کشی ساختمان یادمی گیردو فکر

ر کرد کیکنداین طوری حداقل می تواند کم کمبرای خودش کاری راه بیندازد: «در خانه ماهمه دانشگاه رفته و در س

كرُدند.اما حالًا وَضَعَ فرقَ كرده ومن نمى توانم بامدر ك

بس باید بروم کارهای دیگری یاد بگیرم که بتوانم گلیم

کار را همزمـــان یاد بگیرند که بالاخره یکـــی از آنها به

دردشان بخورد با مدارک و رشته هایی که در آنها

. بیکاریوباقیمخلفات آن

حالا بدنیست از گوشه چشــم به خبری که رئیس

سازمان زندانها به تازگی اعلام کسرده بیندازیم که

می گوید، در ۵سال گذشته آمار مجرمان دارای

٨٠درصد زندانيان را افراد زير دييلي تشكيل مي دهند

اما هشداری که اصغر جُهانگیر داده، جدی است. برای

مثيال د. باين ۸۸ د. گزيده آمادي منتشب شيدها: شاخصهاٰی اَجُتماعی و فرهنگی کشـور، ۴/۳درصد

زندانیان تحصیلات بالاتر از دیپلم داشتهاند و این رقم در سال ۸۹ به ۳/۵۹ رسیده است. همچنین در سال ۹۲ علام شده است که ۳۷د, صد مبتلایان به اعتیاد افراد

نحصیلکرده بودهاند. باز هم آمارها به هشدار رسیدهاند

بيكارى تحصيلكردهها بالأمى رودو تحصيلكر دههاى

بزهكار، زنداني يا مبتلابه موادمخدر هيم همراه آن

. خود را بالامی کشــند. آنها به دانشــگاه فرار می کنند،

فرصت فرارشان به پایان می رسد و بعدوار دیگ برهوت می شوند. بازار کار. جایی که جست وجو در آن هر سال

كمتروكمتربرايشان نتيجه دارد.

مدرک دانشـگاهی رو بــه افزایش اُس

. ىىھاكلابىخىال آن مىشوندوسراغ شغل ھاى

. نحصیل می کنند کار پیدا کردن به قدری سخت

ء فودم رااز آببیرون بکشم» نها به دنبال کسب مهارتاند. سعے , مے , کنند حند

دیگریمیروند

خواندهاند، در زمان خُودشــان هم کارهای خوبی _:

ىرس خوانــدە بودنداما كارى پيدانگردند.،

ــته. بامدرک لیســاُنس مهندســی عمران در

....ربازی و فرار از همه توقعاتی که از جوانان د

كشور پاسخىبراى|ين توقعات ندارند

گزارشی درباره دانشگاه رفته های بیکار و بزهکار ان دانشگاه رفته

دانشگاه رفتهها، حالا چهکار میکنند

عددهاي ترسناك افزایشدانشگاههاوافزایشبیکاران

براســاس آمارها در دولتهای نهم و دهم واحدهای دانشگاهی دولتی تحت پوشش وزارت علوم از ۷۰ واحد به ۱۷۱ واحدافزایش داشتندایی افزایش به حدی تکان دهنده بود که در جلسه کمیسیون علمی و فناوری دبیرخانه شــورایعالی انقلاب فرهنگی پیشــنهاد شُود ضوابط توسعه دانشگاههای دولتی و سایر زیرنظامهای أموزش عالی کشــور مــوردبازنگری قــرار گیرند. گویا برنامهای که دولت دهم در سال ۸۹ در نشست با استانداران درباره أن صحبت مي كردو قرار بودمشكل اشتغال رادر حندسال أبندهاش حل كنده افزايش دانشگاهها را بهعنوان یک شیوه برای حل این مشکل د, نظر گرفته بود.

. نرخُ بیکاری تحصیلکرده ها در تیر ماه امسال از سوی وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی ۴۰ درصد اعلام شده است در حالی که نرخ بیکاری جوانان ۲۶ در صداست. یعنیی تحصیلکردگان با مشکلات بیشی تری برای پیداکردن شغل روبهرو هستند وزیر کار همچنین در این باره در چهاردهمین دوره مسّابقات ملی مهارت گفته است تنها ۱۵۰ رصد متقاضیان کار دارای مهارت هستندومابقي اين مهارتراندارند درحالي كه صنايعو

بنگاههای ما به نیروی مهار تی نیاز دارند. آمار بیکاران تحصیلکرده در سال ۴۳٬۹۱۱درصد کل بیکاران یعنسی یکمیلیون و ۳۰۰هزار نفر اعلام شده همچنین طبق گزارشی که سُازمان همیاری اشتغال جهاد دانشگاهی در رسانه هامنتشر کرده، تعداد کل دانش آموختگان بیکار در این سال حدود ۷۶۸هزار نفر بوده که ۶۶درصداین افراد بیکاران مقطع کارشناسی هستند و ۲۷ درصد آنها هم تا مقطع کاردانی تحصيلكردهاند.طبق نتايج آمار سرشماري سال ٩٠ که در ایسنامنتشر شده است، نرخ بیکاری کل جامعه ۰/۵ درصد بوده اما افراد دارای تحصیلات دانشگاهی با ۵درصدافزایش،۱۵/۶ درصد دچار بیکاری بودهاند

أَمْارِهايــــيّ ازّ تحصيلكُـــردگانُ بيكارُ دَرَ هُر ١٠ســـال سرشماری های عمومی نفوس و مسکن نشان از افزایش أنهُادارُد.طبقه أماري كه در گزيدههاي أماري مُركز أمار واطلاعات راهبردی از سوی وزارت کار، تعاون و اسروانطرفت و رسیر عی رسسوی ورزد . رفاه اجتماعی منتشــر شده است، در ســال ۱۳۷۵ آمار تحصیلکردگان بیکار به ۵۸هزار و ۱۴۵ نفر از ۲میلیون و ۴۶۷هــزار و ۷۷۷ نفر تحصیلکرده می رســد که البته یک میلیون و ۷هـزار و ۵۰۰ نفـر از این تحصیلکردگان غیرفعال هستند ســال ۱۳۸۵، از عمیلیون و ۸۸۶هزار و ۱۳۳ نفر جمعیت دارای تحصیلات عالی آمیلیون و ۱۳۶ ه۱۳ هزار و ۹۹۲ نفر شاغل، ۱۳۷۳هزار و ۵۱۳ نفریعنی ـدبیکارو۳میلیونو۱۹۶هــزارو۶۲۸نف . أنها غير فعال از لحاظ اقتصادي ناميده شدهاند و در سال ۹۰، از ۱۰میلیون و ۵۰۰هزار و ۲۷۴ نفر جمعیت تحصیلات عالی ۴میلیون و ۲۶۸هزار و ۲۸۷ نفر شاغل،

جستوجویمهارت،جاییغیرازدانشگاه

اشــُباع بودن بازار کار برخی رشته هاُ ومهارت نداشتن فارغالتحصیلان دانشگاهی عنوان شده است. به گفته ــئولان وزارت کار، تعاون و رفــاه اجتماعی اگرچه دانشــجُویان ایرانی از نظر نگرشــی و دانشی شرایط مناسبی دارند اماً در مهارت و آموزش های تخصصی با كمبودهاى شديدروبهروهستندبرنامه چيست؟برنامه ارتقای شایســتگی نیروی کار باروُیکرد دانشجویاُن و فارغالتحصيلان دانشگاهی است. حیزی که تابه حال به ے جایاین که در دانشگاه و بر نامه های در سی آن پیگیری شود، به دوش خود دانشجویان بوده که جایی خارج از

طرح تو إشادى خوشسكار إخيلي وقت است كه آم به مختلق كوشسي براى ما تدارند ترخهاى مختلقى كه چه در سرشمارى ها وچه در پروزوهاى تحقيقاتى سازمارها اعلام مي شونداغلب بك هشدارند آمار تحصیلكردهاان معدوت عددهايى است كه هنوز برافارايش خود – كه مي تواند نشان از افزايش سوادو آكاهي بردم داشته باشد – اميدوار كنندهاست اما تحصيلات همورقتى در كنار یک کُلمهٔ دیگر مثل بیکاری یا جرم قرار می گیردهمهٔ چیز را عوض می کند. تحصیلکردههای بیکار و مجرمان دارای مدر ک دانشگاهی. خبرهایی که اخیر ادرباره آنها زیاد صحبت می شود. تعداد بیکاران تحصیلکر ده در ایران حالایه ۷۷۵هزار نفر رسیده که قرار است۴/۵میلیون نفر دیگر هم به آنهااضافه شوند.البته این عددبدون آنهایی است که برای فرار از بیکاری موقت به دانشگاه برمی گردند و ادامه تحصيل مى دهند.

دانشگاه دنبال آن بگردند. آنها کم کم دارند به این باور شدم. چارهای نبود. آن همه هزینه دانشگاه نتیجهای برایم در بر نداشت. «او حالااز در آمدش راضی است و فکر می کند برای مسافران مترو هم خوب است که می رسند که تحصیلات راه خوبی برای دستیابی به شرایط بهتر زندگی نیست و گاهی به کارهای کاذب اجناس راباقیمت کمتری از اوبخرند.

آمارهای جهانی بیکاری

تسدایت tradingeconomics طبی آصاری که تحت عنوان نسرخ بینکاری در کشورهای مختلف جهان و در ماههای پایانی سال ۲۱۳ منتشر کرده است. به نرخ بینکاری در کشسورهای مختلف و همچنین در صدافزایش با اصداق آنهادر معداد یکسال اشار ده اشتماست. بر اساس این آماز نرخ بینکاری در هیچ یک از کشورهای جهان به جز آمریکا، روند کاهشی نداشته و همواره در تمام کشورها، درصد نرخ بیکاریمثبُتبوّدهاسّت.بر ایناساس وباتوجُه به این آماُر، کمترین ُوبیشتُرین نُرخ بیکاری درمیان کشورهای قاره آسیا،اروپا، آمریکاو آفریقادر پیمی آید:

ر بسیان کشمورهای السیابی، کشمور بسیاب ۱۹ در صد بالاترین تر نیمیکاری را به خود اختصامی داده است و پس از آن هم کشورهای فلسطین (۱۹۶۳) ارمنستان (۱۷ عرف) عرف و جمان (۱۵) آوار دارند، در قراه السیاات کشورهایی نیز هستند که نرتیمیکاری در آنهازس یکدردسانست کامیوی و قطر با ۲۳، و تابلند بارخ ۱۵ درصد از آن جمافاند نرتیمیکاری درمیان سایر کشورهای آسیایی نیز نرخ متغیری است و ایران در این میان با نرخ بیکاری

درمیان کشــورهای اروپایی اما تنها یک کشــور وجود دارد که نرخ بیکاری در آن کمتر از یکـدرصد اســت و آن هم کشور بلاروس اســت که در مقابل غول های دنیا نرخ بیکاری ه بیشتر نسست و آن هم سور بدروس ۵) - در صدی خود را بخر می کرد دانمار ک(۲۹)قرار دارند اماییشترین ترخ بیکاری در قراه راویباند در کشورهای کوزووو (۲۰ ۳) مقدونیه (۲۷/۹) بونان (۲۵/۸) واسپانیا (۲۵/۳) وجوددار د.

«لبلا» ليسانس اديبات فارسي از دانشگاه آزاد دارد و از سال ۸۷ در متر و فروشندگی می کند او می گوید: وقتی دیدم با مدر کم کاری پیدا نمی کنم وار داین کار

براساس آمار این ســایت، نرخ بیکاری در ایالات متحده آمریکااز ۸/۵درصد در نوامبر؛ به ر بر این کردن در این کشور ۱۹ کاهش یافته واین در حالی است که متوسط نرخ بیکاری در این کشور ۱۶ سال ۱۹۸۴ تا ۲۰۱۴ همواره ۸۵/۵درصد بوده است. بیشترین نرخ بیکاری این کشور در نوامبر ۱۹۸۲ و معــادل ۱۰/۸ درصد و کمترین میزان بیکاری نیز در می ۱۹۵۳ و معادل

ا الريف نوخ بيكارى در برخي از كشورهاى الو<mark>ريفا</mark> بالا بودن نوخ بيكارى در برخي از كشورهاى الوريفا را زدهاست دراين قاره كشور جيبوني بالرخيمكارى ۵۵ درصد كنيا با ۱۰۶ رصد موروندي با بالا مراجع الميمشترين في بيكارى نه تغيام فراق فيقا بالمكتمر سطح جهان از از نخر كردهاست در اين قاره كشوري با برخيمكارى كميتراز يكحرص وجود ندارو و كميرين نرخ مربوط به کشور بنین و بایک در صداست نیجر (۲/۲۵)، مالاوی (۳)، روانداو کامرون از جمله دیگر کشورهابا کمترین میزان نرخبیکاری در این لیست را تشکیل می دهند.

خیلی هایشان از این که چندسال را در دانشگاهستری کردهاند، پشیمان اند. نگاهی که در بین پسران بیشتر است. «امیر» که کارشناسی نرمافزار کامپیوتر را گرفته

قاسماحمدى لاشكى ازبحران اشتغال وبزهكارى جوانان تحصيلكر دممى تحويد:

حرفهای تکان دهنده آقای نماینده

آماربیکاریچیزیبیشترازاعلامهایرسمیاست

طرح نو |سارا شمیرانی|رویای داشتن شغل خوب برای فارغالتحصیلان دانشگاهی خیلی در واقعیت امروز جامعه تغییر مسیر می دهد. نداشتن سرمایه، قانون همیشگی پار تی بازی در استخدام شــر کت:ها وادارات معتبر باعث می شود تاادامه تحصیل در مقاطع بالاتر تنها گزینه انتخابی باشد، به این امید که مدرک بهتر، کار بهتر را برای جویندگان کار فراهم کند. اما بعد از گرفتن مدرک کارشناسی ارشدیا دکتری هم قرار نیست همه چیز بر وفق مرادباشد. تحصیلات که بالاتر می ود توقع به دست آوردن شخل بهتر ، جزو بدیهیات است اما جامعه آن را برای افراد تحصیلکرده فراهم نمی کنند. این چرخه تکراری که فارغ التحصیلان بیکار را در خودجای داده كه بالاتر مىرود توقع به د روزبهروز گســتردهمی شــود. آمارهامی گویند ۵میلیون بیکار در ک^{ست} حمدی لاشکی، نماینده مجلس در گفتو گو با اشهروندا، این رقم را به مراتب بیشتر میداند. او در ادامه از بي توجهي به جوانان و اشتغال و آينده آنها در بودجه گلايه مي كند و نه تنها دولت، ا هم در این اشــتباه مقصر می داند. با او به بهانه بحران رو به رشد بیکاری در کشور گفتوگو کردیم.

> • به تازگی آمارهایی اعلام شده درباره این که سونامی ۵میلیون بیکار در کشور در راه است. این آمار تا چه اندازه درست ست و واقعیت جامعه را نشان می دهد؟ در مــورد آمار فارغالتحصيلان دانشــگاهي

و همینطـور افرادی که جویای کار هســتند أمارهایی نقل می شـود که در خیلی از مواقع واقعیتها را نشان نمی دهد. شاید بد نباشد . دانید رقمی کــه امروز با عنــوان ۵میلیون و ۶۰هزار جوان فارغالتحصيل و نيازمند كار اعلام میشبود، چیزی به مراتب ت. در حال حاضر نز دیک به ۸میلیون ۰۰ ۵هزار جوُان در کشور وُجود دارد که بعد از اتمام تحصیلات دانشگاهی بــه دنبال کار . ــتند. در کنار این رقم بایــد بیکاریهای بنهان را هم اضافه كنيم برخى افراد از ۷ ۱۰ م. ۱۰ م. ۱۰ م. را اشتغال را اشتغال ان را اشتغال به حســاب آورد و اگر قرار باشــد همه اینها در كنار هم جمع شود ما به انبوهي از جوانان یم که اگر چه نیسروی جوانی و دانش می توانند کم کم تبدیل به تهدیدی جدی در

• حواناً: معمولا بعد إز فارغ التحصيلي ال خود رهـا مىشـوند. يعنى يک حوان ۲۲ ساله چند گزینه محدود پیشتر پیشرو ندارد. این که به استخدام ادارات دولتی و خصوصی که ظرفیت محدود دارند، در بیاید یا با اتکا به سرمایه خود سراغ شغل آزاد برود. فکر نمی کنید این گزینههای محـدودبیکاری را تشـدید کر دہ است؟

. این مساله از آنجایی نشات می گیرد که جوانان در برنامههای دولتها نادیده گرفته شدهاند واگر هم طرحی برای اشتغال آنها مطرح شده تا به امروز کار آمد نبوده ت. به عنوان مثال یک زمانی بــه جوانان فارغالتحصيلُ وامي مي دادندُ تا با أن كس کاری راه بیندازد. مبلغ وام بین ۵ تا ۱۰ میلیون تومان بود. خیلی از جوانان چون نمی توانستن با این مبلغ کسب و کار مناسبی راه بیندازند سراغ خرید خودرو میرفتند. متاسفانه خیلی از آنها با همین خودروها تصادف کردند و وامی که قرار بود آینده آنها را تأمین کند، تبدیل به دامی شد که نه تنها به اشتغال کمک نکر د بلکه قسط وام، بهره و باقی چیزها را روی دست

ر ن . . . • فكـر نمى كنيــد بالابــردن هر ســاله ظرفیت دانشـگاهها بهخصوص دانشگاه آزاد و پیامنور، به این بحران دامن میزند و آن را تشدید می کند؟

بحرانسی کـه امـروز مـا در مـورد جوانان فاغالتحصیل بیکار داریم به بیبرنامگیهایی برمی گـردد کـه سُـالُها پیـشُ پایـه آن را گذاشـتیم. این که یک زمانی جوانانی را برای تحصيل در رشته پزشكى به او كراين و فيليپ فرستادیم و پول های زیادی را از مملکت خارج کردیم تا این جوانان درس بخوانند و به کش

بازگردند، هرگز به این موضوع اضافه كردن ظرفيت دانشگاههای سراسری

برای کسانی که از خارج، به کشور بازمی گردند، نداریم. افراد جویای کار و فارغالتُحصیل ۴ برابر ظرفیت کاری ما در کشور هستند و همه اینها جزُ افســردگی و سُــرخُوردگی چیـَــزی برای حوانان به همراه ندارد.

• تمركـز رُوى بيـكاران تحصيلكـرده تا چه اندازه باعث شده تــا بیکارانی که تحصیلات ندارند، نادیده گرفته شوند؟ اینطور نیست که ما کاملااز بیکاران غير تحصيلكرده غافل شويم. مسأله اينجاست که ما امروز با بحران شغل هایی مواجه شدهایم که در اختیار افغانها قرار گرفته و جوانان هم بهُ آن رغبتُ نشــان نمُیُدهُند. مثلًا! جوشکاری یا بنایسی و گچکاری دیگر در كشُـور طُرِفْدار ندارد اما اُزجمله تْ است که تا همیشه جامعه به آن نیاز داشته و اتفاقا تحصیلات دانشگاهی هم نیاز ندارد. اگرچه که مجلس و دولت بیش تحصيلكردهها تمركز كرده و دنبال راهي براي گذر از این بحران هُستند اما به این مُعنا نیست که باقی بیکاران فراموش شدهاند. متاسفانه جو جامعه به سمت چشم و همچشمی پیشرفته و نتیجهای جے مدرک گرایی در این سال ها داشته است. کسانی هم که تحصیل در دانشگاه را ادامه نمی دهند متاسفانه در شأن خودنمی بیُنند که شغلهای اینچنینی داشته

• پـس معضل امــروز تنهــا به مــ بیکاری محدود نمی شود و تبعات بدتری هم می تواند برای جامعه داشته باشد؟

دقیقا همین طور است. ما در حال حاضر با تامید مدین کرر چند مشکل در میورد تحصیلگردهها مواجه هستیم. همه چیز خیلی پیچیده است. اَمار بالایی از بیکاری داریم. هر روز فارغ التحصیلان ـــترى به اين تعداد اضافه مىشــوند. يک یدیده اجتماعی به نام «بی سواد تحصیلکرده» در جامعه درحال شکل گیری است که مربوط به همان مدرکگرایی می شود که به اندازه زیر ســوال میبرد و از طرفی به شدت میتواند بب کند. ما باید این را به است ر د پار مسیب مست بید ین ر قبول کنیم همان اندازه که نخبگان می توانند به محکم شدن ساختار یک جامعه کمک به محتم است استاختار پیت جمعه محت کنند، همان انسازه بی سیوادی و نبود دانش در ست در کشیور می تواند آسیبهایی را وارد کند که جبران آن به مراتب سخت تر از خیلی

از معضلات خواهد بود. • در بودجه امسال چقدر به موضوع اشتغال قرار است اهمیت داده شود؟

عمالا در بودجههای سالهای گذشته دولتها برنامههای جدی و مهمی برای بیکاری جوانان نداشته ایم. من حتی مجلس و خودمان را هم مقصر میدانم که نظارت کافی نداشتیم و نتوانستیم کاری پیش ببریم. در بودجه امسال هم آنطور که باید برنامهای دیده نمی شــود. تنها کاری که قرار است انجام شود این است که در کمیسیون تلفیق، نگاهها ن بحثهای کلی تر و ایران شمول برود و از بحثهای منطقهای جلوگیری شود.

